

NHỮNG LOẠI VŨ KHÍ NÀO ĐANG KHUẤY ĐỘNG BẮC CỰC?

Bắc Cực được coi là nơi giàu tài nguyên thiên nhiên. Vì vậy, cuộc đua tới Bắc Cực ngày càng thu hút nhiều vị khách đặc biệt.

Khí hậu toàn cầu đang nóng lên, sông băng Bắc Cực tan chảy, lợi ích kinh tế tiềm năng to lớn ở Bắc Cực ngày càng nổi bật. Người ta dự đoán trong tương lai không xa, Bắc Cực có thể tan chảy thành một đường hàng hải chiến lược từ Đại Tây Dương đến Thái Bình Dương.

Vì vậy, cuộc chiến quyền lợi tại Bắc Cực giữa các nước có liên quan bắt đầu có xu thế "gặp nhau theo băng tan". Các tập "du khách vũ khí ồn ào" khuấy động Bắc Cực.

Máy bay ném bom chiến lược Nga "chăm chỉ lượn lờ"

Đôi với bầu trời Bắc Cực, đây là một vị khách rất chăm chỉ, hơn nữa là một vị "khách" không coi mình là khách.

Từ tháng 8/2007 đến nay, Nga thường xuyên điều máy bay ném bom chiến lược đến tuần tra trên không tại các vùng biển quốc tế ở Thái Bình Dương, Đại Tây Dương và Bắc Băng Dương, thường sử dụng là máy bay ném bom Tu-95 Bear (Gấu), máy bay ném bom Tu-160 BlackJack (Cờ cướp biển) và máy bay ném bom tầm xa Tu-22.

Là một máy bay ném bom tầm xa thường thấy trên bầu trời Bắc Cực, Tu-95 từ khi sinh ra, số phận đã được định trước là không thể tách rời Bắc Cực.

Máy bay ném bom chiến lược Tu-95

Loại máy bay này bắt đầu được nghiên cứu chế tạo từ năm 1951, bay thử lần đầu tiên năm 1954, đưa vào sử dụng năm 1956, là máy bay ném bom của Liên Xô cũ có khả năng bay xuyên qua Bắc Cực, tiến hành ném bom hạt nhân chiến lược.

Ngoài nhiệm vụ tấn công chiến lược, Tu-95 còn được dùng cho các nhiệm vụ chụp hình, do thám điện tử, tuần tra trên biển và chống tàu ngầm.

Đặc điểm lớn nhất của nó là hành trình dài, có thể hoàn thành yêu cầu nhiệm vụ chiến lược nhất định; nhưng tốc độ chậm, không thích hợp cho bay ở độ cao dưới 3000m. Khả năng tự vệ thấp. Nhưng tất cả điều đó không hề giảm bay nhiệt tình của nó ở khắp nơi, cho đến một ngày nó gặp F-22 Raptor của Mỹ.

Raptor và Bear lần đầu tiên so tài vào ngày 22/11/2007. Máy bay tàng hình F-22 của quân Mỹ mới được triển khai ở Alaska lần đầu tiên tiến hành chặn đường đôi với máy bay ném bom chiến lược tầm xa Tu-95H của Nga đang bay tới Bắc Cực để tuần tra. Là máy bay chiến đấu tàng hình tiên tiến nhất thế giới, F-22 có thể sử dụng 8 quả tên lửa không đối không để tấn công máy bay đối phương trong phạm vi 50 km, mà Tu-95H có tốc độ chậm, chủ yếu dùng để ném bom mặt đất và do thám trên không, rất khó chiến đấu. "Người hùng" Bear không muốn thua thiệt, đã quay đầu bay trở lại.

Đôi mặt với thách thức từ F-22, quân Nga chỉ có thể tìm cách nâng cao khả năng do thám của radar trên máy bay ném bom tầm xa và radar phòng không tầm xa trên mặt đất. Điểm bất lợi của F-22 là hành trình quá ngắn, chỉ khoảng 4000 km, khó rời xa căn cứ đến biển sâu đánh chặn trên không. Một khi máy bay ném bom tầm xa của quân Nga thâm nhập bầu trời đại dương, F-22 của quân Mỹ chỉ có thể "nhìn thấy mà thờ dài" (lực bất tòng tâm).

"Khu vực hoàn mỹ" của tàu ngầm

Cho tới nay, Bắc Cực là "vùng cấm" mà các tàu ngầm luôn mong chờ đột phá. Ngày 26/7/1958,

Mỹ đã điều tàu ngầm hạt nhân Nautilus vượt qua Bắc Cực thành công. Nổi gót sau đó là vào tháng 11/1959, tàu ngầm hạt nhân K-3 của Liên Xô cũ lần đầu tiên hoạt động ở Bắc Cực, đã xác lập kỷ lục mới nhất lặn dưới lớp băng tới 260 hải lý.

Kể từ đó, Bắc Cực là một nơi tốt để mai phục đối với các tàu ngầm: Có các tảng băng ở Bắc Cực che chắn, không cần phải lo lắng nữa về nhiễu xạ máy bay trực thăng chống tàu ngầm hay các địch thủ trên bầu trời như máy bay. Nằm dưới nhiễu xạ tảng băng chờ thời cơ, ngoài tàu ngầm hạt nhân chiến thuật của đôi phương, thì không có cái gì có thể đe dọa chúng. Hơn nữa, đối với việc phóng tên lửa đạn đạo, vùng xung quanh của Bắc Cực cũng có thể nói là một khu vực hoàn mỹ, bởi vì tàu ngầm có thể đến vùng biển theo kế hoạch mà không thể bị phát hiện, đồng thời có thể rút ngắn thời gian bay của tên lửa tới mục tiêu.

Tàu ngầm hạt nhân chiến lược lớp Delta

Ngày 13 – 14/7/2009, Nga đã phóng thành công 2 quả tên lửa đạn đạo Sailing từ tàu ngầm hạt nhân lớp Delta, đồng thời bắn trúng mục tiêu. Trước khi phóng, các biện pháp do thám của Mỹ không thể phát hiện được sự hiện diện của tàu ngầm Nga.

La "xương sống" của lực lượng hạt nhân Nga, tàu ngầm lớp Delta dựa vào nguyên tắc tên lửa cơ nào thì trang bị cho tàu ngầm cơ đó. Do bị chi phối bởi Hiệp ước hạn chế vũ khí chiến lược giữa Mỹ và Nga, 27 tàu đã bị "nghỉ hưu", chỉ còn 16 chiếc đang hoạt động, đến năm 2008 chỉ có 5 chiếc D-III và 6 chiếc D-IV còn hoạt động.

Trong đó, tàu ngầm hạt nhân trang bị tên lửa đạn đạo lớp Delta-IV đã được sửa chữa và mang tên K-18 Carelia, được bàn giao cho Hạm đội Phương Bắc của Nga vào năm 2010. Thông qua sửa chữa lần này, thời gian hoạt động của tàu này sẽ kéo dài 10 năm, đồng thời đã nâng cao tương ứng về chiến thuật và tính năng kỹ thuật.

Hạm đội Phương Bắc là một trong 4 hạm đội lớn của Hải quân Nga, là lực lượng trên biển quan trọng nhất tác chiến ở Bắc Băng Dương của Nga, sở hữu lực lượng tàu chiến chạy bằng động cơ hạt nhân lớn nhất của Hải quân Nga, bao gồm tàu ngầm tấn công hạt nhân, tàu ngầm hạt nhân trang bị tên lửa đạn đạo và tàu tuần dương hạt nhân. Trong đó, 7 tàu ngầm hạt nhân trang bị tên lửa đạn đạo lớp Delta có thể tiến hành tác chiến rắn đe chiến lược đối với toàn bộ khu vực Bắc Băng Dương.

"Thu khổng lồ Bắc Cực" chạy xuyên băng

Chạy trên Bắc Băng Dương, hạm đội tàu phá băng Nga luôn khiến người khác cảm giác mình nhỏ bé. Ít nhất là hạm đội của Anh, Mỹ cảm thấy điều này.

Có lẽ đó là cảm giác không tìm chế được, thúc giục Mỹ bắt đầu làm công tác chuẩn bị thành lập hạm đội tàu phá băng từ năm 2008. Tư lệnh Lực lượng Cảnh sát Biển Mỹ, Đô đốc Allen khi đó tuyên bố: "Chúng tôi đang mất đi vị trí cạnh tranh trên toàn cầu, Nga sẽ hoàn thành kế hoạch chế tạo tàu phá băng chạy bằng động cơ hạt nhân thế hệ mới, kế hoạch này có thể bảo đảm cho Nga sở hữu nhiều tàu phá băng hạng nặng sau năm 2020".

Tàu phá băng hạt nhân lớp Arctic

La tàu phá băng hạt nhân lớn nhất thế giới, tàu phá băng lớp Arctic (hay gọi là Bắc Cực) của Nga có thể nói là một con "Thu khổng lồ Bắc Cực" thực sự, dài 134m, rộng 30m, lượng choán nước 23.000 tấn, lắp đặt 2 lò phản ứng hạt nhân, có thể sử dụng ở vùng nước sâu Bắc Cực, độ dày phá băng lớn nhất là 2,8 m.

Tàu phá băng chạy bằng động cơ hạt nhân lớp Arctic đã nhiều lần tham gia các cuộc thám hiểm

Bắc Cực của Nga, trong đó một sự kiện gây tranh cãi lớn nhất là vào ngày 2/8/2007, Nga cắm cờ dưới đáy Bắc Băng Dương ở điểm cực Bắc.

Các nguồn tin mới nhất cho biết, trước năm 2020, Nga sẽ tiếp tục chế tạo 6 tàu phá băng để đưa đến Bắc Cực, trong đó 3 tàu chạy bằng động cơ hạt nhân.

Bắc Cực náo loạn vì tàu ngầm hạt nhân Tireless

Cũ ng là tàu phá băng, nhưng tàu ngầm chạy bằng động cơ hạt nhân Tireless của Anh có hiệu quả kém hơn nhiều.

4 giờ 20 phút ngày 21/3/2007, khi tiến hành tập trận chung với tàu ngầm Mỹ dưới băng ở vùng biển xung quanh Bắc Cực, khoảng tàu phía trước của tàu ngầm hạt nhân Tireless, Hải quân Anh đột ngột nổ tung, làm 2 người thiệt mạng, 1 người bị thương nặng. Sau đó, tàu ngầm Tireless phá vỡ tầng băng Bắc Cực và khẩn cấp nổi lên trên mặt biển.

May mắn là băng Bắc Cực ở nơi xảy ra sự cố không quá dày, cho nên tàu ngầm có thể kịp thời phá băng. Ngoài ra, vụ nổ này không gây nổ ngư lôi và tên lửa hành trình Tomahawk chất đầy ở xung quanh, nếu không hậu quả thật khó lường.

Tàu ngầm hạt nhân Tireless

La một trong 7 tàu ngầm tấn công lớp Trafalgar, tàu ngầm hạt nhân Tireless được hạ thủy năm 1985, dài 85,4m, rộng 9,8m, tốc độ tối đa dưới nước là 32 hải lý/giờ. Nó có 5 ống phóng ngư lôi, có khả năng phóng ngư lôi hạng nặng Swordfish (Cá Kiếm) và tên lửa hành trình Tomahawk dưới nước.

Theo tuyên bố của Bộ Quốc phòng Anh, chỉ cần có đủ thực phẩm trên tàu, tàu ngầm hạt nhân Tireless có thể chạy vô thời hạn. Từ Địa Trung Hải đến Bắc Đại Tây Dương đều từng có sự hiện diện của Tireless ở khắp nơi.

Nhưng tai họa đi theo con tàu này cũ ng nổi trội không kém. Năm 1996, tàu ngầm hạt nhân Tireless đã được đưa đi bảo trì, đến năm 1999 thì xong. Một năm sau, một ống dẫn của hệ thống lò phản ứng hạt nhân trên tàu Tireless bị rò rỉ, nó đã phải thả neo tại Gibraltar cả năm để bảo dưỡng, làm cho hàng chục triệu người dân địa phương lo lắng bị ô nhiễm rò rỉ hạt nhân và xuống đường biểu tình phản đối.

Năm 2003, sau khi tu sửa xong, khi tuần tra ở Bắc Cực, tàu Tireless lại đụng phải một vật thể không xác định, có thể là tảng băng trôi, làm cho khoang tàu bị thiệt hại, Tireless buộc phải quay trở lại căn cứ để duy tu.

"Thủy tổ" của máy bay vận tải đương đại tham gia tập trận ở Bắc Cực

Tại Bắc Cực, có người thích cắm cờ, có người thích phá băng, có người thích tập trận. Từ "Hành quân Bắc Cực 8000 km" năm 2007 với 24 binh sĩ đến cuộc tập trận quy mô lớn "Gấu Bắc Cực" tháng 8/2011 tới vừa được tuyên bố gần đây, cuộc tập trận "Gấu Bắc Cực" của Canada hầu như tổ chức 1 lần hàng năm. Theo đó, vũ khí trang bị sẽ theo đoàn đến Bắc Cực.

Tập trận "Three Musketeers" là chương trình nằm trong cuộc tập trận quy mô lớn "Gấu Bắc Cực", gồm các trang thiết bị như máy bay vận tải chiến thuật đa năng C-130 Hercules, máy bay vận tải quân dụng chiến lược C-177 Globemaster, máy bay chiến đấu CF-18 Hornet.

Máy bay vận tải C-130 Hercules

Từ khi bắt đầu sản xuất năm 1955 đến nay, C-130 Hercules của công ty Lockheed được coi là máy bay vận tải hiện đang được sử dụng có tuổi thọ dài nhất và sản xuất nhiều nhất. Đặc điểm lớn nhất về thiết kế của C-130 là thỏa mãn nhu cầu thực tế của không vận chiến thuật, vì vậy nó

rất thích hợp cho thực hiện các nhiệm vụ vận tải hàng không.

Loại máy bay này cánh đơn, 4 động cơ, có khoang chứa lớn ở đuôi. Việc bố trí như vậy đã đặt nền tảng cho tiêu chuẩn thiết kế máy bay vận tải hạng trung, sau này phần lớn máy bay vận tải hạng trung đều không thoát khỏi cái khung này. Số lượng lớn máy bay vận tải hạng nặng cũng được thiết kế tương tự. Vì vậy, nói C-130 là "thủy tổ" của máy bay vận tải đương đại qua nó không ngoa chút nào.

Máy bay vận tải C-177 Globemaster

C-177 Globemaster III được phát triển bởi công ty McDonnell Douglas, đã dung hoà cả khả năng không vận chiến lược và chiến thuật, là máy bay vận tải có thể đồng thời thích hợp cho thực hiện nhiệm vụ chiến lược – chiến thuật duy nhất trên thế giới hiện nay, vừa có thể vận chuyển lượng lớn vật tư để tiếp dầu trực tiếp trên không ở khắp nơi trên thế giới, vừa có thể cất/hạ cánh ở sân bay thông thường tiên tuyến bằng tính năng cất/hạ cánh cực ngắn siêu việt, đảm nhiệm chi viện hậu cần cho lực lượng ở tiền tuyến.

Trong cuộc tập trận "Three Musketeers", CF-18 Hornet tuy tên tuổi cũ ng rất nổi, nhưng tiếc là đã lão hóa. Loại có thể thay thế CF-18 Hornet là máy bay chiến đấu không người lái hoặc máy bay chiến đấu tân công liên hợp. Vấn đề này đang trở thành chủ đề nóng hổi của quân đội và giới học thuật Canada.